

Regelbunden tillsyn i Västerängsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–3

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Nybro kommun under våren 2009 och besökt Västerängsskolan den 5 mars 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 20 augusti 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Västerängsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Västerängsskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Västerängsskolan

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	15
Grundskola	64

Källa: Västerängsskolans uppgifter 2009-03-30

Västerängsskolan ligger naturskönt omgiven av skog på gångavstånd från Nybros centrum, nära sportanläggningar och bibliotek. Skolan består av förskoleklass och en klass i vardera årskursen 1–3. Förutom skolbarnsomsorg ingår i enhetsrektorns ansvarsområde även fyra förskoleavdelningar och fyra dagbarnvårdare som har en kontaktlokal i anslutning till förskoleklassens byggnad.

Västerängsskolan tillhör Madesjö område. I detta finns en områdeschef/rektor med ansvar för hela området, sammanlagt finns det fem enhetsrektorer. Dessa utgör tillsammans med områdeschefen ledningsgrupp. På Västerängsskolan finns liksom i övriga arbetslag en samordnare, som bland annat ska ge stöd i kvalitetsarbetet.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Då skolan enbart består av förskoleklass och årskurserna 1–3 finns ännu inte nationella ämnesprov som kan ligga till grund för en bedömning av kunskapsresultaten. Läsutvecklingen följs genom LUS, läsutvecklingsschema. Dessutom genomförs kommunprov i svenska och matematik. Skolan har sammanställt kommunproven i matematik och svenska och har utifrån resultaten ställt upp nya mål och beskrivit åtgärder för att ytterligare öka måluppfyllelsen. I matematik har elevernas resultat i årskurs 3 stadigt förbättrats från år 2005 och framåt. Åtgärderna omfattar mer praktisk matematik och andra undervisningsformer som ska göra lärandet mera lustbetonat. I svenska hade några elever inte nått uppställda mål i årskurs 3 vilket föranleder skolan att göra tidigare kartläggning och prova intensivläsningsperioder.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Genomförda intervjuer och granskning av ett antal individuella utvecklingsplaner i Västerängsskolan visar att det i flertalet fall bara finns redovisning av elevernas kunskapsutveckling i några av de ämnen de får undervisning i. Enligt intervjuerna pågår ett utvecklingsarbete för att skapa ett heltäckande bedömningsunderlag. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att säkerställa att individuella utvecklingsplaner upprättas i enlighet med författningen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Ej relevant

4 (11)

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen**Bedömningspunkter****1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (BeL), upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera eleverna samma skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som i tidigare gällande BeL. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheten för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhind-

ra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Vid inspektionstillfället hade Västerängsskolan upprättat en plan som uppfyllde författningarnas krav, med undantag av att det inte tydligt framgick vilka rutiner som skulle iakttas för det fall att vuxen kränkte elev. Efter besöket på skolan inkom till Skolinspektionen 090330 en plan där detta hade tillfogats.

Skolinspektionen bedömer att en plan har upprättats i enlighet med författningarna, men att kompletterande information om gjorda förändringar behövs till alla berörda. Se vidare bedömning i kommunrapporten.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (11)

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 2 § första stycket skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och verka för att utbildningen utvecklas. Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, Rektors ansvar, stadgar att rektor som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan ska ha det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att rektorn ska se till att en utredning görs om det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd ska rektorn se till att åtgärdsprogram upprättas. På Västerängsskolan finns en enhetsrektor som tar ansvar för det lokala kvalitetsarbetet och upprättande av en lokal arbetsplan, samt att skolans resultat följs upp. Den dokumentation av rutiner för åtgärdsprogram och elevhälsa som finns på skolan visar att enhetsrektorn också aktivt deltar i dessa sammanhang. De formella beslut som avser till exempel elevvårdsärenden fattas dock av områdesrektorn som tillika är rektor för alla skolor inom området. Elevvårdsarbetet blir alltså till viss del föremål för en formell hantering av en befattningshavare som inte har förstahandskontakt med situationen för eleven på skolan. Genomförda intervjuer visar också att det på skolan inte är tydligt för eleverna vem som är deras rektor. Upprättande av arbetsplan och utvärderingen av den fullgörs inte heller av områdesrektorn utan av enhetsrektorn på platsen. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs för att bringa organisationen i överensstämmelse med kraven i grundskoleförordningen och läroplanen. Se även bedömning i kommunrapporten.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1–3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att

vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

På Västerängsskolan har det upprättats kvalitetsredovisning för skolan som har många förtjänster när det gäller beskrivningen av verksamhetens förutsättningar och arbetet i den. Det saknas dock redovisning av resultat beträffande måluppfyllelsen när det gäller kunskaper.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningarna behöver kompletteras med resultatredovisning för att uppfylla de krav som ställs i förordningen.

2009-05-20 Lund

Roger Niklewski

Gösta Karlsson